

หัวใจ ทำงานบีบตัวได้ เพราะมีกลุ่มเซลล์ที่สร้างกระแสไฟฟ้าเป็นจังหวะ 60-100 ครั้งต่อนาที และกระแสไฟฟ้าจะเดินทางไปตามเซลล์ของกล้ามเนื้อหัวใจ ทำให้เกิดการบีบตัวเอาเลือดออกไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย หากเกิดความผิดปกติขึ้นที่กลุ่มเซลล์เหล่านี้ หรือ

มีความผิดปกติของการส่งกระแสไฟฟ้า **หัวใจของเราจะเต้นผิดปกติ** คือ อาจเร็วขึ้นหรือช้าลงได้ โดยเฉพาะคนที่อายุมากๆ หากมีอัตราการเต้นของหัวใจช้าเพียง 30 -40 ครั้งต่อนาที หรือมีภาวะหัวใจเต้นๆ หยุดๆ ซึ่งถ้าหยุดนานเกินกว่า 2.5 วินาที จะมีอาการวูบ หน้ามืดหรือหมดสติได้ อาการเหล่านี้ จะตรวจพบได้จากการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ หรือจากการบันทึกคลื่นไฟฟ้าหัวใจ 24 ชั่วโมง หากเกิดอาการดังกล่าว แพทย์จะแนะนำให้ท่านได้รับการใส่เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจชนิดถาวร

เครื่องกระตุ้นหัวใจชนิดถาวร

เป็นเครื่องมือขนาดเล็ก กว้างยาวประมาณ 4 -5 เซนติเมตร หนาประมาณ 1/2 เซนติเมตร ทำงานโดยอาศัยแบตเตอรี่ ซึ่งมีส่วนประกอบของเครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจ ดังนี้

1. ส่วนรับรู้การเต้นของหัวใจ
2. ส่วนส่งพลังงานไฟฟ้าไปกระตุ้นหัวใจ เมื่อพบว่าหัวใจเต้นช้ากว่าความต้องการของร่างกาย

3. ส่วนแบตเตอรี่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักให้พลังงานได้ 5-10 ปี แล้วแต่ปริมาณการใช้งาน

วัตถุประสงค์

ใช้กระตุ้นหัวใจให้ทำงานได้เป็นปกติ ในผู้ป่วยที่มีภาวะหัวใจเต้นช้าชนิดรุนแรง ซึ่งเกิดได้จากหลายสาเหตุ

- ความเสื่อมของระบบการนำไฟฟ้า
- ยา
- โรคที่ทำลายกล้ามเนื้อและระบบการนำไฟฟ้าหัวใจ เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจ, ความผิดปกติของไฟฟ้าหัวใจแต่กำเนิด

การเตรียมตัว

ก่อนใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ

- งดน้ำ และงดอาหาร อย่างน้อย 6 ชั่วโมง
- ถอดอุปกรณ์หรือเครื่องประดับต่างๆ เก็บไว้ เช่น เครื่องช่วยฟัง ฟันปลอม แว่นตา สร้อย ต่างหู
- **เจ้าหน้าที่จะโกนขนบริเวณหน้าอกข้างที่จะใส่เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจ** กรณีที่ถนัดขวาจะใส่ข้างซ้าย ถัดถนัดซ้ายจะใส่ข้างขวา

การใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ

อาจจะทำได้ทั้งที่ห้องผ่าตัดหรือห้องสวนหัวใจที่มีเครื่องเอกซเรย์พิเศษ เพราะเป็นการผ่าตัดเล็ก **ไม่ต้องดมยาสลบ** ใช้เพียงยาชาเฉพาะที่เท่านั้น ทำให้ผู้ป่วยไม่รู้สึเจ็บปวดขณะทำ

แพทย์จะแทงเข็มผ่านผิวหนัง เข้าสู่หลอดเลือด และสอดท่อผ่านทางเพื่อนำสายล่อเข้าไปไว้ในห้องหัวใจ เมื่อได้ตำแหน่งที่เหมาะสม

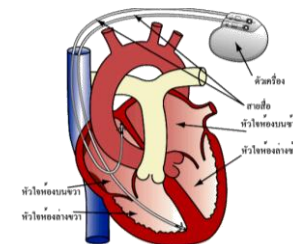

ต่อไปจะผ่าตัดเปิดบริเวณผิวหนังยาว ประมาณ 3-5 เซนติเมตร แล้วฝังเครื่องกระตุ้นไว้ใต้ผิวหนัง บริเวณใต้กระดูกไหปลาร้า จากนั้นจึงนำเครื่องมาต่อกับสายล่อ แล้วทำการเย็บปิดด้วยไหมละลายชั้นใน และไหมธรรมดาเย็บชั้นนอก

ขณะทำการใส่ ผู้ป่วยจะรู้สึกหนักๆบริเวณหน้าอกเล็กน้อย แต่ถ้ารู้สึกเจ็บปวดมากสามารถบอกแพทย์ได้ตลอดเวลา

ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

1. หัวใจเต้นผิดจังหวะ
2. สายล่อเลื่อนหลุด หรือ แบตเตอรี่หมด
3. เลือดออก
4. ติดเชื้อ
5. กล้ามเนื้อหัวใจทะลุ
6. ปอดแตก

การปฏิบัติตัว

หลังใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ

1. 24 ชั่วโมงแรก ไม่ให้ขยับแขนด้านที่ใส่เครื่องมาก และไม่ยกแขนด้านที่ใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจสูง
2. ใน 2-3 สัปดาห์ ให้หลีกเลี่ยงการใช้แขนข้างที่ใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ ไม่แกว่งแขนวงกว้างหรือสูง เพื่อป้องกันขั้วไฟฟ้าหลุดจากตำแหน่ง หลัง 3 สัปดาห์ไปแล้วโอกาสที่สายจะเลื่อนหลุดจะลดลง
3. หลีกเลี่ยงการถู กัด หรือเกาบริเวณแผล ควรดูแลแผลให้แห้งดี และมาตัดไหมตามนัด
4. ควรมาพบแพทย์เป็นระยะๆ โดยเฉพาะ 3 เดือนแรกหลังใส่เครื่อง เพราะจะได้รับการตรวจเช็คเครื่องอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ มีการปรับพลังงานและโปรแกรมของเครื่องให้เหมาะสม เพื่อเป็นการยืดอายุของแบตเตอรี่อีกด้วย
5. หากมีอาการผิดปกติ เช่น ใจสั่น หน้ามืดเป็นลม

เหนื่อยหอบผิดปกติ ตะอึก

ตลอดเวลา ควรรีบพบและ

ปรึกษาแพทย์ เพื่อตรวจหา

สาเหตุและตรวจสอบการ

ทำงานของเครื่อง

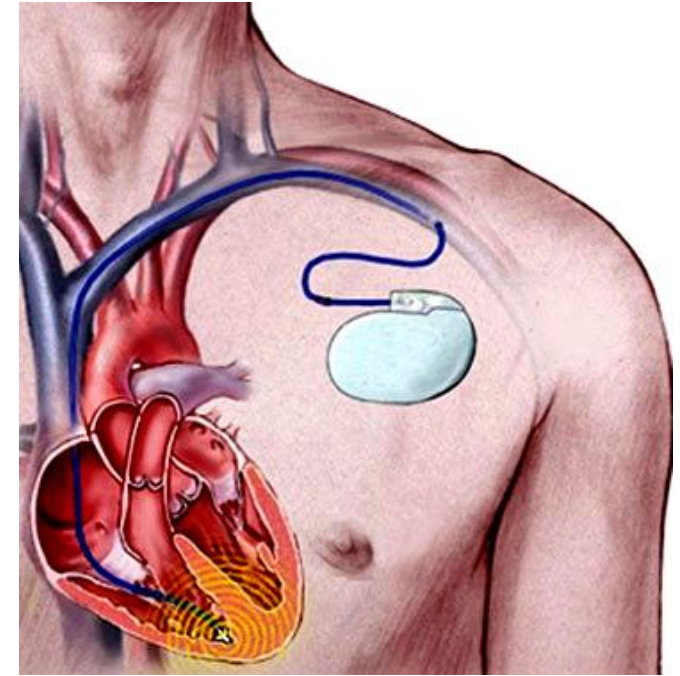
ข้อควรระวัง

1. การใช้โทรศัพท์มือถือ
 - ควรใช้ด้านตรงข้ามกับที่ใส่เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจ หรือถือให้ห่างจากตัว ประมาณ 6 นิ้ว
 - ไม่พกโทรศัพท์ไว้ในกระเป๋าเสื้อด้านเดียวกับที่ใส่เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจหรือแขวนไว้กับคอใกล้กับเครื่องกระตุ้นหัวใจ
2. การตรวจรักษา
 - หากต้องผ่าตัด หรือต้องรักษาด้วยการฉายแสง ต้องแจ้งให้แพทย์ทราบว่าใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจ
 - งดการตรวจด้วยเครื่อง MRI
3. การเดินทาง
 - ควรพกบัตรประจำตัว ผู้ได้รับการใส่เครื่องกระตุ้นหัวใจเสมอ แสดงบัตรเมื่อต้องผ่านบริเวณที่มีประตูหรือการใช้อุปกรณ์สำหรับการตรวจหาอาวุธหรือโลหะ
4. สิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง
 - อุปกรณ์ช่างที่มีกำลังมอเตอร์สูง มีคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแรงสูง เช่น เลื่อยไฟฟ้า เครื่องเชื่อมโลหะ
 - ไม่เข้าใกล้หม้อแปลงไฟฟ้าขนาดใหญ่ เครื่องกำเนิดพลังงาน(ไฟฟ้า)ขนาดใหญ่ในโรงงาน อุตสาหกรรมหรือในโรงไฟฟ้า เตาหลอม
 - ไม่เข้าใกล้บริเวณหอดและเครื่องส่งในสถานีโทรทัศน์หรือวิทยุ

การใส่

เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจ

ชนิดถาวร

เรียบเรียงโดย

หอผู้ป่วยหนักโรคหัวใจ ต่อ 1208-9

จัดทำโดย กลุ่มงานสุขศึกษา ต่อ 5200, 9801

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จ.นครสวรรค์

โทร 056 - 219888